
KABİR HELMINISKI İLE SÖYLEŞİ

Öncelikle kendinizden kısaca bahsedebilir misiniz?

Tasavvufta ilk dönemimde bir yayımcı idim. Hayatımın önemli bir kısmı yayınevinde spritüel eserlerin tercümelerini yayımlayarak geçirdim. Bu dönemde Mevlânâ'nın eserlerini çalıştım ve onları tercüme ettim. Yaklaşık dokuz yıl önce yayın evini Kaliforniya'ya taşıdık. Burada yayın evimizin eğitime, yazmaya konsantre olduğunu gördük. Ben aynı zamanda kitap vakfının bir projesinde yöneticilik yapıyorum. Burada Muhammed Esad'ın Kur'an tercümesini yaptık. Yani hayatımda iki alan var. Biri sufizm diğeri kitap yayıncılığı.

Kaliforniya'daki bu derneğiniz "kapı eşiği" derneği olarak isimlendirilmiş. Tasavvufi manada oldukça manalı bir isim. Orada irşad vazifesi nasıl yürütülüyor?

Bizim işleyişimiz de bilinen diğer tarikatlar gibidir. Ben 1990'larda Alaaddin Çelebi tarafından şeyhlik icazeti aldım. On sene önce ise Süleyman Dede tarafından icazet almıştım. Buna göre ruhani eğitimler verdim, mesnevi eğitimi, sema eğitimi ve tüm geleneksel Mevlevî eğitimi.

Mevlânâ üzerine yoğunlaşmanızın temel sebebi neydi?

Fârisîlerin diğer geleneklerini çalışmıştım. Sanskritçe öğrendim. Yaklaşık kırk yıl boyunca Budizm'in öğretilerini uyguladım. Tasavvufta ilk karşılaştığımda, öğretilerinin yaşamla bütünleşmiş bir halde olduğunu gördüm. Çok güzel bir öğretiydi ve insanoğluna derin bir saygıyı telkin ediyordu. Rûmî'de de en güzel ve en kapsamlı bilgiyi bulacaktım. Dolayısıyla onda kalbimi dolduran güzellik ve öğretiyi buldum. Bir şey daha söylemek istiyorum, tasavvufta karşılaşmadan önce bu ruhani yolda on yıldır bulunuyordum. Teyakkuzun, iradenin, marifetin üstatlarıyla karşılaştım. Süleyman Dede ile karşılaştığımda bulduğum kişi aşkın üstadıydı. O Mevlânâ'nın eserlerinin yaşayan bir örneği idi. Onun huzurunda bulunduğumuzda ağlardık.

Süleyman Dede ile Konya’da Selçuk Üniversitesinde yaptığınız bir sunumdan sonra tanıştığınız doğru mudur?

Onunla ilk ABD’de karşılaştık. Daha sonraki ziyaretlerimizde kendisiyle evinde görüşürdük.

Süleyman Dede’nin Türkiye’de bulunan şuan ki halifesi kimdir?

Türkiye’deki şeyhlerden hiçbiri onun şuan ki halifesi değildir. Hiçbiri onun yaptıkları kadarını yapamadılar. Ancak Türkiye’deki Mevlevî şeyhlerinin isimlerini istiyorsanız sayabilirim. Türkiye’deki tüm Mevlevî şeyhleri Süleyman Dede’den sonra icâzet almışlardır. En eski Mevlevî şeyhi Hüseyin Topbaş, kendisine 1988’de şeyhlik verildi. Daha sonra Naim Kosova ve Kabir Helminiski. Aslında 1990’larda Kabir Helminiski ondan sonrada 1994’lerde Naim Kosova. Ve diğer şeyhler Emin Işık. Sanırım beş kişi. Bunlardan Hüseyin Topbaş, Naim Kosova ve Emin Işık İstanbul’da bulunmaktadır. Nadir Karnübüyük ise Konya’daki şeyhleridir.

Her ekolün kendine has usulü vardır. Sizin kendinize özgün metotlarınız nelerdir?

Tasavvuf usullerinin bir çok bölümleri vardır. Kur’an, hadis, marifet, Mesnevi başta gelir, daha sonra bazı pratik eğitim gelir. İnsan psikolojisinin eğitimi ki bu teyakkuzun (farkındalığın) veya iradenin eğitimidir. Bu eğitimde meditasyon, zikir, namaz bulunur.

Türkiye’de “Bilen Kalp” olarak tercüme edilen kitabınızdan biraz bahsedermisiniz?

Tabi ki temel mevzu kalp ve ilintili olarak tasavvuf. Çünkü tasavvuf kalbin eğitimidir. Dolayısıyla kitap klasik tasavvuf ve bu tasavvufun tüm dünyaya nasıl yayıldığıyla ilgilidir.

Meditasyonu açabilir misiniz?

Basit tanımlaması O’nu (cc) dinlemek. Başka bir deyişle içsel sessizlik. Düşünmekten bahsetmiyorum.

Zikri tanımlayabilir misiniz?

Zikrin cehri formu vardır. Kulağınızla duyabilirsiniz, dilinizle yapabilirsiniz. Ancak gerçek zikir kalbin zikridir. Bu zikir nedir? Bu zikri, kalp bilir. Bu yüzden kitabımın adı “ Bilen Kalp” tir. Kalp ilahi huzuru tanır. Kalp daima ilahi huzurda olduğunuzu bilir. Hakiki zikir budur. Bizim yolumuzda nefse

önem verilir. Nefisteki teyakkuz hali, zikri mümkün kılmada önemlidir. Mesela bir zikir halkasına topluca oturduğumuz zaman ilk söylediğimiz şey “ dikkatinizi nefsinizin üzerine toplayın” olur. Dışarı verilen her nefeste sessizde “La ilahe” alınan her nefeste ise “illallah” denir. Böyle yaklaşık yarım saat yaptıktan sonra sohbetimize başlarız. Bu gelenek olarak yaptığımız şeydir. Sohbetten sonra ise geleneksel zikrimizi yaparız. Bu zikir esnasında bazı dervişler ortada sema yaparlar. Bendir veya ney gibi enstrümanlar eşliğinde grup zikir yapılır. Yaklaşık beş dakika süren bir zikir türü geleneksel cumartesi gecesi zikridir. İlk baştaki yarım saat sessiz zikir (meditasyon), bir saat Kur’ân ve Mevlânâ üzerine olur ve daha sonra beş dakika ile yarım saat arasında zikir yapılır.

Bu zikirlere katılmak isteyenlerden müslüman olma şartı isteniyor mu?

Hayır. Herhangi bir ön koşul koymam. Sadece insanları gelmeleri için davet ederiz. Bu toplantımızda namaz vakti girdiğinde orada bulunan kimseyi namaza gelmeleri için zorlamıyoruz. Namaz esnasında isteyen bir kenarda oturup dua edebilir veya meditasyon yapabilir. Ancak çoğu insan namaz kılar; çünkü bizim öğretilerimizin temel yapısını Kur’ân oluşturur. Bizim İslam anlayışımız, Mevlânâ’nın İslam anlayışdır. Bu anlayış muhakkak manada birilerinin adlandırdığı “Ortodoks İslam’ı” gibi değildir. Bizler İslam’ın sadece dışsal formunda kalmayız. Onun içsel yönüne önem veririz.